

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá trístopna petít-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 13 kr., če se tiska dvakrát; 15 kr., če se tiska trikrát. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 252.

V Ljubljani, v petek 31. oktobra 1884.

Letnik XII.

Govor posl. dr. Poklukarja

o lastni režiji v deželni blaznici na Studenci.

(XIV. seja deželnega zbora kranjskega.)

Slavna zbornica!

Ker sem jaz tudi ud odseka, kateri je pretresoval ta za deželno gospodarstvo res važen predmet, štejem si v dolžnost označiti svoje stališče v tem vprašanju in svoje mnenje v tej zadevi izreči. Prašanje, za katero gre tukaj, je gotovo zelo važno za naše deželno gospodarstvo. Rešitev tega vprašanja ni tako lahka, kakor si mislijo nekteri gospodje. Pač smo mi posamezni navajeni manjša gospodarstva nadzorovati in vedeti, kako bi se boljši uspeh dosegel pri takih manjših gospodarstvih, vse drugače je pa gospodarstvo v tako velikem zavodu, kakor je blaznica na Studencu. Ako smo že lani dobili dragocene podatke in akoravno je moj častiti sosed tudi letos v odsek prinesel take podatke, v katerih smo v več sejah vsako številko temeljito preiskovali, moram vendar reči, da vkljub vsemu prizadevanju tistega jasnega pogleda, kakoršnega, rad priznam, da ga ima častiti gospod poročevalec manjšine, nismo mogli doseči. Prašanje je zelo zmedeno, kar se tiče posameznih števil, še bolj nedognano pa je, kar se tiče prihodnjega gospodarstva na Studencu. V občie moram izreči, da se v marsičem pridružim temu, kar je g. predgovornik v tej zadevi izrekel. Sicer moram pa vendar slavni zbornici naglašati eno stvar, ktera se dosedaj še ni povdarjala. Pogledajte si, gospóda, natanko predlog manjšine in pogledajte predlog večine in v čem se razločita. Predlog manjšine izreka in strogo tirja, da se izvrši takoj odpoved in da se prevzame režija od usmiljenih sester v lastne roke, pa da se usmiljene sestre pridržé samo za postrežbo. In kaj pravi predlog večine? Predlog večine pravi, naj se ono dragoceno gradivo, ktero nam je podal g. poročevalec manjšine, in ponudba usmiljenih sester sedaj, ko bo deželni odbor imel nekoliko več časa, nadrobno pretrese in naj se pozveda iz drugih

dežel to vprašanje, da se vidi, ali so pomislili v številkah opravičeni in ali nam je v prihodnje res pričakovati več, kakor danes. To se naj v poštév vzame in na podlagi tega naj se zahteva od usmiljenih sester, da kar je mogoče cene znižajo v toliko, da jim bo mogoče shajati.

Nasprotno, kar se tiče higijeničnih (zdravstvenih) vprašanj, ktera je naglašal g. poročevalec manjšine, naj se, kolikor v sedanji pogodbi niso izrečno vpisana, ali pa kolikor po mojem prepričanju bi ne bila sama po sebi razumljiva, naj se sprejmó v novo pogodbo, in ako se to ne doseže, namreč boljši uspeh, kar se tiče stroškov in tudi popolnoma dovoljen uspeh, kar se tiče pravice zdravnika gledé naročil, tedaj se dá pravica deželnemu odboru, naj to stori, kar predlaga predlog večine. Meni se dozdeva, ako primerjam ono, kar je naglašal gledé sposobnosti strežajskega osebja, g. poročevalec manjšine, z onim, kar je naglašal o tem drugi govornik in pa tudi tretji govornik, meni se zdi, ako se oziram, da nam res tako spretne osebe za postrežbo niso tako lahko na razpolaganje, da je potem predlog, ktereга priporočá odsekova večina, bolj pripraven, da ono doseže, kar namerava doseči tudi predlog manjšine. To so o kratkem razlogi, kateri so mene napotili, da bom glasoval za predlog večine, to je moje stališče, na katerem stojim. Zagovarjam oba predloga večine, ktera tudi priporočam slavni zbornici.

Aksakov o pravoslavni duhovščini.

Kdorkoli izmed katoličanov se je kedaj pečal z nesrečnim razkolništvom in z vprašanjem, kako je to, da ste enakorodni sestri — rimska in vzhodna cerkev — toliko časa, celih 1000 let v neprijaznosti, in da poslednja prvo (posebno zadnje stoletje) tako hudo črti, sovraži in preganja, nam bo brez dvoma navél za vzrok suženstvo vzhodne cerkve in

pa nevednost in neizobraženost pravoslavne duhovščine. Vladna dekla je bila vzhodna cerkev koj po razkolu, Carigrajski cesar je imenoval patrijarha in višjo duhovščino in ako se mu je zljubilo jo je zopet odstavil. Pravo, trdo suženstvo se je pa začelo za rusko cerkev za časa Petra Velikega, ki je vzel patrijarhu vso duhovsko oblast in sebe postavil za predstojnika za celo izhodnjo cerkev — za izhodnjega papeža. Od tadaj do današnjih dni nosi ruska cerkev težke vladne okove, v katerih se je popolnoma postarala, oslabela in skoro popolnoma otrpnela. Mladeniške moči in živahnosti, ki krasi njeno zapadno, rimsko sestro nad poldevetnajststo let, ne najdeš več v nji.

Drugi vzrok, da tava ruska cerkev toliko časa po temi razkolstva, je pa nevednost pravoslavne duhovščine. Kakor je le v katoliški cerkvi zaklad resnice, tako je tudi le ona mati vednosti in umetnije. Kakor je zgrešila vzhodna cerkev vsled razkola pravo pot resnice, tako ne cvetó od tadaj nič več v nji lepe umetnosti. Rimska cerkev se odlikuje po vednosti in izomiki narodov; vzhodna pa po nevednosti in neizobraženosti, v kateri pusti svoje narode. Pa ne le priprosto ljudstvo je nevedno, neveden in neizobražen je celó oni stan, ki mora biti luč narodom. Kakor visoko v izobraženosti je katoliška duhovščina, tako nizko je grška in ruska. Ker so Rusi naši bratje po krvi, zanima nas vse, kar bemo o njih. Gotovo pa zanima še posebno vsakega Slovana sodba, ktero je izrekel znani ruski panslavist in veliki zagovornik pravoslavja Aksakov, o pravoslavni duhovščini. V svojem listu „Rus“ piše imenovani pisatelj te-le, za pravoslavno duhovščino in sploh za pravoslavno cerkev kaj malo laskave besede o izobraženosti pravoslavne duhovščine:

„Izobraženost nižjega ortodoksnega duhovništva je brez vse dvombe jako majhna. Osobno se sicer naši duhovniki ne smejo imenovati najemniki, toda njih stanje, ktereга niso sami zakrivali, je vzrok, da je naše duhovenstvo postalo podobno rokodelstvu, ktero išče živeža, kakor židovsko levitovstvo. Roko-

LISTEK.

Mrtvim.

Dolge vrste krasno spletenih vencev v vsakojakih barvah od ponosne lavorike do ponižnega zimzelena pravijo nam jako glasno, da zopet se je približal god Vseh Svetnikov.

Približal se je pa tudi praznik, o katerem se naših ranjcih starišev, bratov, sester, prijateljev in znancev tukaj otožnega srca spominjamo; o katerem pokladamo na njihovo sedanje prebivališče — temno grobovje — zelene vence v znak nepozabljivosti, v kateri so nam ranjki ostali, preselivši se na oni svet. Oče polaga s solznim očesom zelen venec na grob svojega prerano umrlega sina, na ktereга se je njegovo oko s ponosom oziralo, na ktereга je stavil vse svoje nade — vse svoje veselje na stare leta.

Mati prižiga lučice nastavljene med živim toda bledoličnim cvetjem na gomili predrage hčerke, ki je zapadla bleđi smrti; pobrala ji je najljubše njeno srce — njeno veselje, ki ga je tu imela. Razevetala se je cvetlici enako, a ledeni dih nemile smrti umoril jo je, kakor zamori strupena slana nežno pomladansko in zakasnjeno jesensko cvetlico. Sestra

bríše si z belim robcem objokane oči stoječa ob gomili, v kateri spi ljubi brat; vojska vcepila mu je smrtno kal! Lesen križ s posušenim vencem je vse, kar mu je na tem svetu od njegove slave ostalo vidnega drugim očem. Domači hranijo mu pa v sreih še vedno tisto ljubezen, ki ga je spremljala po bojnem polju domačih in tujih krajev in ga potem bolnega in nadložnega domá gojila, dokler ga ni spremila k poslednjemu počitku pod hladno gomilo.

Ondi glej kopico bledih otrok, ki jokajo ob grobu klečé, kjer jim počiva skrbna mati, edina in poslednja podpora, ki so jo imeli v življenji! Nikogar več nimajo sedaj. Očeta pobrala jim je prezgodnja smrt, ko je najmlajši med njimi komaj zagledal luč sveta in niti ne vedó več dobro, kje leži. Materni grob jim je edino pribeževališče in pa dobri ljudje, ki so se zapuščenih sirot usmili ter so jih posamič k sebi vzeli, ki za-nje pač hvalevredno skrbijo, a materneга ljubijočega srca zapuščene sirote vendar na svetu več ne najdejo.

Koliko pa je še grobov, katerih na vernih duš dan nihée več ne obiskuje, ter se tu počivajočih nikdo več ne spominja, bodi-si, da so predaleč dotični sorodniki, bodi-si, da že ni nikogar več na svetu. Koliko spi hrabrih vojakov od poštenega pro-

staka do visokega plemiča in vojaškega častnika, v katerem nam edino le še nagrobna tablica pové, da tu notri počiva zvesto in hrabro srce, ki je dalo kri in življenje za cesarja in blagor očetnjave. Mar se jih nihée ne spominja? Oj pač? Spominja se jih duhovnik, ki v črni cerkveni obleki opravlja ta dan svoje molitve za vse tiste, ki v Gospodu počivajo in v grobeh spé, naj na njihovem grobu cvetó cvetlice in sveče goré, ali pa naj že zelena trava in mah zarašča mesto, kamor so njih telesne ostanke položili. Duhovnik, edini prijatelj tvoj, o mili rod, ki te tudi po smrti ne pozabi, ne dela nobenega razločka med grobovjem! Njegova prošnja veljá vsem revnim in bogatim, znanim in od vseh pozabljenim. Na božjem mestu, tako rekoč pred pregrinjalom stoječ, ki ta svet od onega loči, on za vse duše umrlih vedno daruje ter prosi usmiljenja božjega še zlasti na vseh svetnikov in vernih duš dan, če tudi ga nehvaležen svet za to dostokrat preganja in obrekuje. Duhovnik se po besedah in izgledu nedosegljivega svojega božjega mojstra maščuje nad njim — da moli zanj! Pa tudi pošteno krščansko in verno ljudstvo ne pozabi duš v vica. Naj se že ranjkih kdo osebno in po imenu spominja ali ne, verno ljudstvo jih ne pozabi ne pri daritvi sv. maše, ne domá pri rožnem vencu in drugih svojih molitvah. Kako prelepo so

delska stran duhovskega stanu je nadvladala čez stran pravega duhovna. Kastništvo (Kastenwesen) je premagalo poklic na tak način, da so naši vaški popje samo posredovatelj svetosti in obredniki, nikdar pa ne pastirji in učitelji. Neizprosnost pravica potreb za življenje stoji pri njih v prvi vrsti, in vsakemu izmed njih je najprej na tem ležeče, da bi svojo rodovino glada in mraza rešil, da bi svojim sinovom farne službe zagotovil in da bi se mu hčere omožile. Vsled takih okolnosti nikomur izmed njih ni mar, da bi se brigal za to, je li njemu iročni znajo „apostolsko vero“ ali „oče naš“. Ljudstvo raste poleg svojih pastirjev, kakor trava. Nikdo ga ne podučuje, nikdo ga ne vodi po poti pravice. Oglejmo si najbližjo cerkev, kadar se opravlja božja služba. Srce zaboli pri pogledu na tako množico mož in žen, ki z napeto pozornostjo gledajo, da bi vsaj mrvice od evangelija razumeli, ali da bi vsaj eno besedo vjeli izmed tega, kar jim lektor ali mehničar duhoven naglo in nepazljivo izusti ter pri daljših molitvah blebete. Namesto da bi se reklo: jaz čujem sv. mašo, ali jaz sem pri njej pričujoč, pravi se: „jaz se je znebljum“. Kaj naj pa rečemo o šolah, ki so napravljene pri cerkvah, ako božja služba v istih ljudstvu nikakega dušnega ali nramnega dobička ne daje. Bi li ne bilo morda razumnější, skrbeti najprej za zboljšanje duhovenstva, kakor da se temu nesrečnemu stanu še nova šolska bremena nakladajo. Ali ni dosti zgledov v tem, da se na naših srednjih šolah, na ktere vendar boljše in omikanejšje duhovnike kličejo, krščanski nauk pomankljivo podučuje? — V resnici nabožno podučevanje na naših gimnazijah je najdolgočasnejši predmet. Ako se katekizem v elementarnih šolah na podoben način, kakor v srednjih podučuje, bi pa bilo boljše, da bi bila kateheza laikom izročena. V povzdigo duhovstva in šol je neobhodno potrebno, da bi bil duhovski stan za višje stanove mikavnejši in da bi se farna društva bolj vdeleževala cerkvenih zadev, kajti v njih počiva seme organizovane cerkvene samouprave.“

Ta beseda svetovno-znanega politika je bila sestavljena o priliki vladinega ukaza, naj bi ruski popje v zapadnih poljskih in katoliških gubernijah vstanovljali razkolne šole in se se sami zavezali, da bodo v njih podučevali.

Umni publicist dobro vé, da ruski popje, pravi prozeliti, tudi podpirani od vlade, ne bodo mogli obstati, ter podučevati z olikanejšim duhovstvom katoliškem in zato se izreka proti tej napravi. To z nova dokazuje notranjo moč katoličanstva, ki stoji osamljeno nasproti cerkvam, ktere vlada brani in podpira.

Med tem, ko so katoliški cerkvi kot od vseh zapuščeni materi, ki še pri katoliških vladah ne najde potrebne podpore, ropa edini pripomoček, da more narode vzgojiti in omikati v krščanskem duhu (prim. propaganda), se pa protestantska in razkolna cerkev z veliko vladno podporo kolikor le mogoče, zoper njo šopiri. A vse to ne pomaga nič v boji za nramnost, ki se bije po širokem svetu; kajti ravno neodvisnost cerkve ali njena samostojnost in pa po bežjem Učeniku ji navdihnjena notranja or-

ganizacija so ji najtrdnjša podpora in najboljši zaklad! „Pojdite po celem svetu, učite vse narode“. — „Jaz sem pri vas do konca sveta“. — „Peklenške moči jo (katoliške cerkve) ne bodo premagale“. Da, vse se potrjuje že devetnajststotino let, in vendar celó zgodovinarji, celó katoličani tega nočejo pripoznati! Kakor hočejo, ne pomaga jim tako nič, cerkev sveti vsem, kteri gledati hočejo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. oktobra.

Notranje dežele.

Avstrijski nemškoliberalci so si menda v roke segli, da hočejo, kjer koli se bo le dalo, Slovane zatirati. Na Dunaji jela jih je zopet nezrečeno v oči bosti česka šola, ki je bila lansko leto ondi v X. okraji vstanovljena. Ker so Čehi na Dunaji živeči letos nameravali odpreti drugi razred, dvignili so se vsi Dunajski liberalci proti tej popolnoma pravični zahtevi in rekli: Ne! Druzega razreda nikakor ne smete odpreti, kar je tudi šolski svet odobril in potrdil. Vprašamo, kaj pa bi na Dunaji česka šola edino le s prvim razredom koristila česki deci? Toliko, kakor bi žlico vode v Donavo izlil! Čehi so se vsled tega pritožili pri naučnem ministerstvu kjer so tudi uslišani bili in se bo vsled tega drugi razred odprl. Tudi so prišle v mestnem zboru šolske vesti, ki se v tisti šoli izdajajo, v razgovor. Ker jih je česki učitelj spisal v češčini, bil je to zopet smrten greh in liberalci so po vsi sili zahtevali, da naj se spisujejo — „nur deutsch“! Tako se postopa s slovansko šolo na Dunaji. Kako pa na Štajarskem, v nemškem Gradi? Ne mnogo boljše! V šolskem odseku deželnega zbora ostala sta oba huda nasprotnika Slovencev Pairhuber in vitez Schreiner in sta tudi v deželni odbor za zastopnika voljena. Schreiner si je pri Slovencih pridobil neizbrisljive zasluge s tem, da je na nekem volilnem shodu objubil na to delati, da bo po Štajarskem vedno manj slovenskih učiteljev. Le po nas! če Vas veseli; ugonobili pa nas vendar ne bote!

Skupni budget za leto 1885, ki se je delegacijam predložil, znaša v svojih glavnih potezah sledeče: Za ministerstvo zunanjih zadev potrebovalo se bo 4,330.700 gld., lastnih dohodkov za to potrebsčino je 604.200 gld., toraj bode manjkalo še 3,726.500 gld. Vojno ministerstvo potrebuje 97,261.835 gld., ker ima za 2,449.399 gold. lastnih dohodkov, mu bode ostalo nepokrite potrebsčine še 94,812.436 gld. Vojna mornarica potrebuje celih 8,660.500 gold. Skupno finančno ministerstvo zahteva 1,969.525 gld. Ves skupni budget toraj znaša 109,295.161 gold. K temu se morajo še prišteti izvanredni stroški: za vojsko blizo pet milijonov, za mornarico blizo dva milijona, za finančno ministerstvo 50.000 gold., toraj skup sedem milijonov gold. Izvanredni trošek za vojaške posadke po Bosni in Hercegovini znaša 6,232.000 gld.

Vnanje države.

Iz severne Nemčije zlasti iz Hannoveranskega čujejo se reči o social-demokratih, ki za nemško vlado nikakor niso mačkine solze. Social-demokrati so se posebno v poslednjem času ondi jako živahno gibati jeli, kar je tu in tam vladi že tolikanj sitno in zoperno postalo, da jo taka socialna gibanja, ktera so se posebno po shodih kaj krepko čutila, ovirati začela. Le silno nerada dovolila je še

kak socialni shod ali če ga je že, je vselej gledala, da ga je pri prvem še tako majhnem povodu takoj razpustila. Na ta način mislila je vstaviti velikansko gibanje, ki se je na Nemškem četrtega stanu polastilo. A vlada se je zmotila! Socialisti izumili so drug način, po katerem razširjajo svoje nazore in nauke med delavci. Jeli so razprave o raznih delavskega stanu se dotikajočih težnjah tiskati in potem se je ta ali oni agitator peljal po železnici v take kraje, kjer je bilo ob železnici mnogo tovarn. Ondi je iz drdrajočega vlaka metal po cele kupe dotičnih tiskovin, in reči se smé, da tako delovanje ni brezvspešno ostalo. Na ta način med delavski stan trošeni in razširjani vzori napravili so več vspeha, kakor je vladi zamoglo ljubo biti in tudi več, kakor bi se ga bilo po taborih doseglo. Vlada je toraj železniškim organom ukazala strogo na to paziti, da vsako tako razširjanje prestrežejo in na ta način pridobljene tiskovine izročé vladi, pri kateri se jim bo za nje dajala nagrada do 10 mark, kakor bo dotična zadeva vredna. A Bismark se bode kmalo prepričal, da na ta način se ne bo anarhizma znebil. Oprostite rajši katoliško cerkev, dajte se ji proto gibati in videli bote, kako se bo socializem in anarhizem polagoma zgubil, kakor sneg o topli spomladi.

Kralj Milan povrnil se je jako zadovoljen iz popotovanja domov. Ob tej priliki je bil zopet na Savskem pristanišči v Belemgradu slovesno sprejet in župan, dr. Gjorgjević, ga je pozdravil s slovesnim nagovorom dobrodošlega. Milan se je zahvalil in rekel, da je svoje potovanje v to porabil, da je prišel v dotiko s tistimi krogi, v kterih se določuje Evropi politika. Ondi je zvedel, kako na dobrem glasu je Srbija po svetu in da se njeno dobro ime, ker zapadno omiko po Balkanu širi, vedno boljše razširja. Kako Evropa Srbijo ceni, dokazala je s tem, da ji je iskajoči 40 mil. frankov na posodo ponudila samo če jih hoče 4 milijarde. Dalje pravi kralj, da je srbska politika vsa na to obrnjena in bo še ostala, da iz Srbije ustvari kulturno državo; kajti prepričan je, da le po tem potu edino zamore Srbija srečna postati. Začetek napravil se je v prestolnici sami, ktera se od leta do leta pomladuje, zališa in krepkeja postaja. Dokler bo živ, jo bo vedno podpiral. Zbrani narod zaklical mu je navdušen „živio“ za odgovor.

Turčija je na dvakratni poziv avstro-ogerske vlade gledé priklopa turških železnic na srbske odgovorila, kakor je navada odgovarjati neubogljivim otrokom, ako se kaj od njih zahteva: „Saj tudi ta in oni še ni tega storil“. Tako se je odrezala Turčija, rekoč: „Saj Bolgarija tudi ni še dodelala svojega priklopa, kaj se toraj meni mudi?“ Na Dunaji so pa v tem oziru čisto drugih misli in so ji odmah zopet odpisali, da to Turčiji ni nič mari, kaj Bolgarija dela; ona naj le sama za-se skrbi, da bo ob pravem času gotova, Bolgarija bo že za-se skrbela. In res njeno sobranje (deželni zbor) je v eni svojih poslednjih sej sklenilo, odmah se dela lotiti. Toraj avstrijska vlada je popolno prav storila, da je Turčijo nekoliko po malomarnih prstih krenila. Ko bi Avstrija, Srbija in Bolgarija Turčiji samo sebi preprečile, kedaj da naj dodela svoje železnične priklope, čakati bi jih znale še dolgo. Ker je dotična zveza pa silno važna za evropski promet, zlasti pa za Avstrijo, ne morejo toraj na negotovo čakati, ampak morajo na to siliti, da Turčija svojo dolžnost stori!

Kdor se hoče svojega premoženja, včasih pa zraven tega tudi še življenja znebiti, naj gré v Egipt. Javna varnost, od kar so skrb za njo Angleži v roke vzeli, je ondi tolikošna, da se nikdo na popotovanje ne upa, ako nima zadosti močne družčine pri sebi. Roparjev, tatov in postopačev je toliko po Egiptu, da se kar v četah okoli klatijo in plena po dnevi iščejo. Po noči napadajo se vé da do zob oboroženi premožniše vasi, po kterih

začele zadnja leta v Ljubljani cele družbice za večni mir in pokoj ranjkih skrbeti ter jim preskrbovati vsaki dan daritev sv. maše ter druge molitve in od-pustke. Blagor jim — njih dela pojdejo za njimi!

Valvazor o poljih.

(Konec.)

„Saj ta megla izdaja jame in polsine, to že veste Florijan, kaj ne?“ „Kako bi ne vedel, ker sem že tako toliko star.“ „Po praznih luknjah pa tudi veste da je „lft“; ker z drugim niso zadelane, morajo pa z zrakom, če tudi slabim, napolnjene biti. Tako, Bog vé, od kod je v vašo polsino sapa se vprla in tue vam vun vrgla; vi ste pa mislili, da „škrateljček“ to dela. To sapa je morda res sapa napravila, ali pa jo je voda podzemeljska provzročila; dušek je hotla imeti, in ker ste bili s tueom luknjo do malega zamašili, kaj je hotla druzega, kakor vun ga lopniti. Vidite Florijan, tako je moralo biti, dosti drugače ne.“ Mož pomišlja ter jo počasi iz ust „preditira“ in pravi: „Lej ga, šenta, saj je bilo morda res tako! Kaj takega še nikoli nisem slišal, da-si sem ga že marsikteri „pakele“ pokadil.“

„To bi še bilo, pravi Florijan, ali škrat, škrat

na konji! kako pa to? To bom pa veroval, kakor bi bilo s „evekom“ pribito.“ „Tudi to ni bilo nič, odgovorim mu. Vi ste le od prednikov slišali take reči pripovedovati in so se vam tako globoko v možgani zalezle, da po nobeni „viži“ vun nočejo. Kadar ste polharje govoriti slišali, ste že pri tej priči „škrateljčka“ pred očmi imeli. Vaša domišljija je to naredila, nihče drug ne. Kdor je strahopetec, povsod strahove vidi; nekaj k temu pa tudi to pripomore, ker že starši otroke strašijo, ako zaspali nočejo ali pa so „žleht“ ter pravijo: le tiho bodi, tiho, „starec“ gré! „starec te bo vzeli!“ Saj ste menda že slišali od neke kočevarice praviti, ki je bila vsa preplašena in prestrašena v vas pribežala ter rekla, da je v gojzdu slišala medveda po listji šumeti. Ko ji ljudje ne verjamejo, pravi: nekaj je pa vendar-le bilo; no, če druzega ne miš je bila! Glejte, to strah dela, ki si ga človek brez pravega vzroka napravlja — domišljija.“ „Saj je res, odgovori Florijan; kaj ko bi se bil jaz zmotil?“

„Ja, ja, nadaljuje mož, zakaj pa pravijo ljudje, da se škrat prikazuje?“ „No, mu odgovorim, tega tudi jaz ne tajim, mogoče; saj jih je kakor listja in trave; povsod so, in ker jih ljudje tako radi na pomoč kličejo, tudi rade postrežejo te „kanacije!“ Saj veste, da ljudje tako radi preklinjajo, posebno

še pastirji. Morda ste ga tudi vi, Florijan, takrat klicali, ko ste polhom nastavljali v tisti dolini? to je mogoče, kaj ne? je že vam kaj nagajalo.“

„E, hudirja, pravi na to Florijan, moja navada ni da bi klel!“ „No, opomnim jaz: saj ste ravno kar zakleli.“ „Ja, saj so mi včasih že gospod rekli, da ne smem kleti; da naj tega „zlodja“ pustim! — pa se za šenta ne morem odvaditi!“ „Se vé, če bo tako naprej šlo, se res ne bote odvadili; pa pustiva to, odgovorim Florijanu.“ — „Ti „student“, te mi pa že ne boš vzeli!“ Ktere? „Te-le: Saj „škrateljček“ tudi tobak ima; ali poznaš „škrateljčkov“ tobak? Kakšen tobak? ga vprašam. No, saj sem že dejal: „škrateljčkov“. Ali ga kadi ali ga šnofa? Kadi ga menda ne, ampak „šnofa“ ga. Veš, koliko ga je tam pri gojzdu, kamor hodimo polhe lovit? polno ga je.“

„Kaj mislite Florijan? morda je škrat nahoden, da ima tako blizo „opaldo“ (trafiko)? — „Ti ga bom že pokazal, in res ga je pozneje pokazal.“ „E, Florijan, vi ste preveč praznoverni! To je taka bela goba, podobna tistemu gosposkemu belemu zvaljku, ki ga v „tursko“ fajfo devajo in kadé. Kadar ta goba dozori, rujava postane in se na vrhu odpre; če se jo dotakneš, dala ti bo „šnofati“; rujavkast prah se iz nje pokadi.“ Florijan ugovarja: „Ja, pa

ljudi, ako se jim vstavljajo, deloma pokoljejo deloma razpodi, premoženje njihovo pa s sabo odnesó. Vzrok takih časov so Angleži sami, ker so se jeli v notranje razmere vtikati in so vsled tega vpliv in veljavo mudirjev silno omajali, da, skoraj popolnoma vničili. Saj se pa tako postopanje že nad Angleži samimi zadosti hudo maščuje. Konzula Stewarta potujočega iz Chartuma so pri Berberji ubili in z njim grškega in francoskega. Mudirji in šejki prihajajo od vseh strani v Kairo, kjer od vlade na vsak način pomoči zahtevajo. Roparska družal je že tako predrzna postala, da si je konje omislila in se ne boji tu in tam javno na dan nastopiti. Zvedenci trdijo, da v Egiptu tako dolgo ne bo miru, dokler bo policija, ki je že sama po sebi izmed najslabših na svetu, v angleških rokah. Tudi ječe po Egiptu ne morejo dosti boljše biti od naših planinskih koč, drugače bi se ne bilo lahko primerilo, da je nedavno kar h krati 70 hudodelcev všlo. Nekaj so jih spravili zopet na suho; kje je pa 20 begunov, pa prav nič ne morejo vedeti. Take so ondi razmere sedaj!

Domače novice.

(Čitalniški pevski zbor) napravi nagrobnico na Ljubljanskem pokopališču v nedeljo ob 3. uri popoldne, kedar se pričnó opravila po mrtvih.

(Gospodje pevci, pozor!) Moški pevski zbor Ljubljanske čitalnice pričel je svoje vaje, ter se bodo redno nadaljevale vsak torek in petek ob 8. uri zvečer. Gospodje pevci, kateri so bili že člani pevskega zbora, ali kateri želijo pristopiti moškemu zboru, naj se oglasé v omenjenih dnevih pri pepovodji, gosp. V. Valenti. — Pevska šola se začne sredo dne 12. novembra ob 8. uri zvečer. Sprejmó se v šolo oni, ki imajo zmožnost in veselje do petja, ter se tudi zavežejo, vstopiti po končani šoli v moški pevski zbor. Pevski odbor čitalniški.

(Primerna igra), ki oblažuje duha in ga polni z občutki, kakoršni so dnevu, času in okoliščinam ugodni, predstavljala se bo jutri zvečer po naših domačih močeh v deželni gledališči. Predstavljala se je že toliko let o tem času, kolikor je taista sploh stara in vendar jo še vedno radi gledamo, ker se nekako času prilaga, če tudi dejanje njeno spada na sveti večer. Je to igra „Mlinar in njegova hči“, ki bo zopet jutri večer tu pa tam potisnila robe na oči, kajti da jo bodo naši požrtovalni gospodje igralci in gospice igralke izborno predstavljale, smo prepričani. Nadjamo se toraj po pravici napolnjene in razprodane hiše.

(Vojaški begun) že večkrat kaznovan, všel je včeraj iz zapora, v katerem bi bil moral osem let tičati. Kako da je všel, pripovedujejo po mestu sledeče. Simuliral je bolezen; profos ga je peljal k zdravniku; na hodniku pa vrže kaznjence profosu plašč čez glavo in urnih nog jo pobere iz kasarne, odloživši brzo vse že prepiljeno železje. Bajda ga je videla na Tacenjskem mostu ženska, ki pobira mostnino. Ves moker in spehan jo je pripodil čez polje na Brod in mostnarici zakričal, da nima denarja. Tudi na Svetji pravijo, da so ga včeraj videli. Begun je doma iz Udmata, ako ljudje pravo vedó. Čudno se nam zdi, da bi bilo uklenjenemu

kaznjencu mogoče prepiliti ali prežagati železje. Večkrat preiskan, ne more si dotičnega orodja sam seboj prinesiti, skora da ga mora od zunaj na ta ali oni način dobiti. Sicer se bo pa že še natančno zvedelo, kako in kaj da je bilo.

(Predrzen tat) porezal je v nedeljo in ponedeljek zvečer v lepih vrtnih nasadih g. Samasove livarne zvonov za gradom vse lepe ciprese inthuje. Gotovo jih je menil poviti v razne vence za prodaj; ker so pa tatú že našli, menda ne bo pletel preveč vesel vencev, temveč kmalo na tihem premišljeval, kaj se pravi moje in tvoje.

(Raz lokomotive) padel je včeraj popoldne v kurilnici tukajšnjega južnega kolodvora vodja, doma iz Maribora, hoteč nekaj na dimniku popraviti. Padel je tako nesrečno, da so ga morali odnesti v bolnišnico. Kako to, da se tako zelo množé nezgode na železnici po naših krajih?

(Učiteljske premembe.) Prestavljeni so: g. J. Dolinar, učitelj iz Trate v Naklo, g. Jožef Traven iz Naklega za nadučitelja na Trato in gospica Marija Bohinčeva iz Hrenovcev za stalno učiteljico na Trato.

(„Slavec“), slovensko delavsko pevsko društvo, priredi po sklepu odborove seje 30. t. m. javni pevski večer 16. novembra na Martinovo nedeljo v prostorih restavracije Hôtela „pri Tavčarji“. Obseg večera, kateri bode jako zanimiv, bode petje, godba, berilo, komični prizori itd. Opozorjamo gg. društvenike, kakor tudi prijatelje narodnega napredka in petja na ta večer pevskega društva. Osnovala se bode zopet šola v mesecu novembru za vajence ter sprejema nove člane društveni blagajnik vsako nedeljo od 11. do 12. ure dopoldne, kakor tudi društveni pevovodja g. Ivan Justin. Začetek šole se naznani ob pravem času.

(V Mariboru je bogoslovcev) letos 43. V prvo leto so vstopili: Arzenšek Alojzij iz Stranice, Alteneder Jožef od sv. Martina pri Slov. Gradcu, Berglez Jakob iz Dramelj, Cerjak Franc iz Rajhenberga, Činglak Jakob od Sladke gore, Krančič Jožef iz Rečice, Kitak Jakob iz Rogateca, Lekše Franc iz Rečice, Marinič Jakob iz Selnice, Merc Jakob od sv. Barbare v Halozah, Pečovnik Herman od sv. Lenarta v Slov. goricah, Vračun Franc iz Koprivnice, Vodušek Franc iz Rogateca.

(Duhovske spremembe v Tržaško-Koperski škofiji.) Za župnike so bili imenovani: č. g. Marka Andolšek v Munah; č. g. Andrej Mikiša v Laniščah; č. g. Josip Omers v Kortah; č. g. Josip Uršič v Grdem selu; č. g. Ivan Narobe je bil imenovan za kurata v Divači. Premeščeni so bili: č. g. Alojzij Brozovič za kaplana v Črnice pri Buzetu; č. g. Štefan Destradi za kaplana k Mariji Devici v Trstu; č. g. Andr. Martinčič za kaplana v Lokve; č. g. Anton Petelin za kaplana v Tomaj; č. g. Jurij Pitacco k župnji Marije Device pomočnice za kaplana in kateheta v vstanovi naše gospé Sionske; č. g. Josip Zupan za administratorja Rodiške župnije; č. g. Ivan Varl, dozdej kaplan pri novem sv. Antonu v Trstu, je bil imenovan za kateheta v novi mestni šoli v Ferieri in za nektere razredne šole v Škorklji; č. g. Anton Požar, novomašnik

poslan je bil za kaplana v Žminj. — V Goriško bogoslovsko osrednje semenišče so bili poslani: V tretji razred gosp. Karol Rous; v prvi razred gg.: Franjo Albertini, Domin Bonifacio, Bruno Kratzig, Anton Mečar, Franjo Steffanutti, Anton Stemberger, Ivan Sušnik in Peter Vascon.

(Tržaški Slovenci) jeli so se letos s posebnim veseljem zanimati za javno življenje ondi. Da so na galeriji v Tržaškem mestnem zboru polomili rogé nesramni „irredenti“ smo že povedali. Danes nam je še s posebno radostjo omeniti trenotka, v katerem je deželni glavar sklenil sejo deželnega zbora in so Slovenci zopet na galeriji stali, kakor skale v morji, trdno, neomahljivo. Glavar zakliče presvitlemu cesarju običajni trikratni „evviva“, na katerega slovanska galerija kakor iz enih ust zaori „živio“ tako glasno, tako prepričevalno, tako navdušeno, da so celo na trgu odmevali slovanski „živio“ presvitlemu cesarju v slovanskem Trstu! To je bilo naravno, pokazali so s tem, da so in hočejo biti čuvarji cesarstva na Adriji in protestovali proti postopanju one svojati, ktera hoče Trst po svoje odrešiti proti volji ogromne večine prebivalstva. Ti „živio“-klici so bili potrebni in kolikor večkrat se bodo ponavljali, toliko bolj bode svet znal, da so tudi Slovenci tam in da na ves glas zahtevajo svoje narodne pravice. Prav in lepo je, da so se Slovenci začeli vdeleževati občnega gibanja v Trstu, da se pokažejo pri vsaki priliki, ker znano je, da je le oni slišan in uslišan, ki se oglasi pri vsaki priliki, a ne oni, ki jezen v kotu ali za pečjo rogé kaže.

(Nesreča) zgodila se je na Reški progji južne železnice. Železniški čuvaj št. 8, ki ima svojo progo med postajama Jurđani in Sapiane, pozabil je zapreti ograje na križem-potu. Vsled tega prišel je kmetišk z volmi vprežen voz na tir v trenutku, ko je vlak mimo tekkel. Lokomotiva je razdrobila voz na drobne kosce, kmeta ubila na mestu, in enemu volu noge potrgala. Drugi vol vtekel ji je srečno na polje, kjer si je takoj za lačen želodec kaj pripravnega poiskal. Vlak se je vsled tega zakasnil za pol ure, zgodilo se mu ni pa prav nič.

(Zaradi prodaje vode) Bistrica in Reka imajo danes shod župani in podžupani v Podgradu, kamor jih je povabilo Postojnsko okrajno glavarstvo.

(Meso je ceneje!) Kje? V Trstu! Mesarji so ondi odjenjali, ker jih je konkurenca k temu prisilila. Zgodilo se je pa tako-le: Iz Dalmacije prišel je tjakaj mesar Poduje, napravil mesnico in jel po zmernej ceni meso sekati, kakor je bilo to do sedaj v Trstu navada. Ker se pa kaj tacega hitro pa mestu raznese, jelo je vse, kar le meso kupuje, k njemu vreti. Drugi mesarji vidoč, da imajo od dne do dne manj kupovalcev, so tudi znižali cene. Kaj pa, ko bi se v Ljubljani kak mesar Poduje našel, ki bo za pošteno ceno sekal? kedaj pride kak gostilničar Poduje, ki bo v oigled toliko pivaren, ki jih ima naša dežela sploh, Ljubljana pa še posebej, ceneje pivo točil. Vrček navadnega piva bi se pri nas prav lahko točil po 8 ali po 9 krajcarjev ne pa po 11 in 12. Ako kdo ne veruje, dokažemo mu prihodnjič s številkami. Ravno taka je z vinom.

pravijo „škrateljčkov“ tobak? „To je mogoče, saj hudim stvarjem ali dolgočasnim krajem najraje tudi kako divje ime dajo. Eni vrsti opic pravijo: gojzdni „h...č“, ker je res grda; neki vrtni cvetlici: „h...oko“; neki hudi tekočini: „h...olje“; saj ga poznate, kaj ne Florijan, to olje? Se vé, da, prikima mož. „Ako greste od Ribnice proti Velikim Laščam morate skozi „pekel“ iti; ta „pekel“ je menda Kozlerjevo posestvo, če se ne motim? V Novem mestu uno stran Krke je „vragov log“ itd. Tako je tudi ta prah ime dobil: „škrateljčkov tobak“, ker bi gotovo očesu zelo šdodoval, ko bi se z njim natrosil.

„Tako ti meni nič ne verjameš, „študent“? pravi Florijan, do zdaj si mi še vsako spodnesel.“ „Verjamem že, kar je verljivega, ali tacih, ki jih vi kot „versko“ resnico verjamate, jaz verjeti ne morem; so predebele, mu odgovorim, kakor o „škrateljčku.“ „Te mi pa ne boš izpulil. Kako pa „ta lisast“ polh? Ti so gotovo „škrateljčnovi?“ „Tudi ne, Florijan; če jih vi vjamete, so vaši; če jih kdo drug, so pa njegovi. Lisasti na čelu so lahko od starosti, ali se pa taki izležejo. Saj ste pastir, morate že vedeti, da je tudi vaša živina vsake barve; drobnica, tudi tako; saj po teh „cahnih“ tudi žival kličete, ali ne? „Res je, pravi Florijan ter nadaljuje:

Šole so vendar le dobre; vsacega spaka se doli v N. učite; kaj bom jaz tepec, ki sem, in pravim, da sem — take reči vedel! — še enega „puštaba“ (črke) ne poznam; tudi za „umare“ (številk) mi gré težko; jaz se le na zarezve v palico spoznam. Kaj hoče tudi meni koristiti taka reč — saj tako ne bom dolgo živel; tudi že zorim kakor vsaka stvar v jeseni. „Rožnikranc“ napletam, to je vse; Bog mi grehe odpusti!“ „No, Florijan, le popustite prazne misli o „škrateljčku“ in kar je takega in pridno rožni venec molite, bo že šlo; ta molitev jih je že dosti v nebesa spravila.“ No, pa bom, odgovori Florijan.

S košem in skatlami in drugo robo na rami med takim kratkočasnim in podučnim pogovorom pridemo blizo doma; kar se Florijan oglasi, rekoč: „Martin, polhov menda ne bova več skupaj lovila?“ „Bog vé, mu pravim; saj veste, kaj se vse v enem letu spremeni. Morda jih bova še, gotovo pa ni. Ne vem, če boste k letu osorej še pri nas „tulili“? Vi boste zdaj o sv. Martinu žito pobrali za svoj zaslužek; po zimi pa lepo oddahnili se in za pečjo ali pri žrvjavi v železni čepinji tobak kadili. Študentje bomo pa druge polhe lovili; kajti profesorji vsaki dan „študentom“ pasti nastavljajo in prav lahko se kateri vjame; dobi „dvojko“, pa še kaj bolj

mastnega — trojko; to so „lisasti polhi“, to! Kako umazan je „cajgnes“, ako taka žival notri tiči! Vi, strije, pravite, da škrat polhe straši; glejte, „študenta“ pa taka čudna kljuka, da mu še v počitnicah pokoja ne dá. E, če tak „klas“ (red) v spričalo pride, se „študent“ kaj kisló drži; pa tudi velike stane.“

Pridemo domu in si voščimo „lahko noč“ že proti jutru. Se vé, Florijan je moral precej „zatliti“, da je živino na pašo gnal; „študenta“ so pa pustili nekoliko dalj časa „smrčati“!

Par dni, preden sem jo v N. odrinil v šolo, šel sem bil v Ž. po čevlje in Florijanu kupil tri pakelece tobaka, ker ga je mož tako rad kadil; za kar se mi je prav toplo zahvalil, rekoč: „stokrat Bog lonaj!“ — bom, bom pa molil za-te, da bi se dobro učil; potlej boš pa ti za-me; saj so oče rekli, da za gospoda „študiraš“. (Florijan se ni zmotil.) — Florijan je bil breme odložil in tako za-sé živel; tako so mi bili oče povedali o Božiči tistega leta. Dijaki smo pa konec oktobra vrelí na poziv šolskega vodstva skupaj kakor čebele v panj; tisti, ki so „kevžih“ imeli in uni z „naduho“, so zopet eno leto skupaj „kašljali“; kajti profesorja so bili zadostno podučili prehlajenci.

Tukaj je pa razmera med kupljenim in prodanim vinom še bolj neprilicna. Saj ga že skoraj ni več poštenega evička, ki se je poprej pil po 32 kr. bokal, da bi sedaj ne veljal liter 36. Čemu to? Poduje kje si?

(Popravek.) V večerajšnji zahvali gg. pekovskim mojstrom za letošnje „présece“ ubogim bere naj se 29 namesto 20 gold.

Telegrami.

Zagreb, 31. oktobra. Narodna stranka izrazila je banu zahvalo za dosedanjo podporo in ga prosi taiste še nadalje, da bi se narodno-gospodarska politika Madjarov na dobro Hrvatski obrnila.

Zagreb, 31. oktobra. Deželni zbor sprejel je predlog o razpuščenju porotnih sodnij, potem se je pa na daljši čas preložil.

Rim, 31. oktobra. Mancini je predlagal, ministerski odbor je pa sklenil, da se fregata „Garibaldi“ in pa avizni parnik „Vespucci“ na mah pošljeta na zapadno obrežje afrikansko.

Rim, 31. oktobra. Iz Shangaja došli telegram poroča, da so Kitajci v Kantonu razdajali več kapelic ktere so ob enem oropali, hiše kristjanov so požgali, 200 njihovih žensk oskrunili, može pa pobili ali pa pregnali, kateri niso hoteli malikom darovati. V Hongkong pribežalo je iz Kantona 300 kristjanov, 2 škofa in 30 misjonarjev.

Tuji.

29. oktobra.

Pri **Maliči:** Marija Pertz, zasebnica, iz Pariza. — Henrik Ortner, trgovec, iz Hamburga. — Herman Hellensteiner, trgovec, iz Niederdorfa. — Franc Koleda, trg. pot., z Dunaja. — Leopold Bruie, e. k. častnik, iz Celovca. — Artur graf Alberti, e. k. kadet, iz Celovca. — Julij Bučar, e. k. auskultant, iz Rudolfovega. — E. V. Moline, zasebnik, iz Tržiča.

Pri **Slonu:** Josip Pitscheider, iz Griesa. — F. pl. Persich, trgovec, s soprogo, iz Trsta. — Eberhart Frenker, trgovec, iz Trsta. — E. Berze, agent, iz Trsta. — Martin Dežela, posestnik, iz Idrije.

Pri **Južnem kolodvoru:** C. Elsner, trg. pot., iz Gradaca. — Mirosl. Czap, s soprogo, iz Sandala. — Tomaž Javornik, posestnik, z Vrhnike.

Dunajska borza.

(Telegrafočno poročilo.)

31. oktobra.

Papirna renta po 100 gld.	81 gld. 05 kr.
Sreberna „ „ „ „	82 „ 35 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 „ 95 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 20 „
Akcije avstr.-ogerske banke	863 „ — „
Kreditne akcije	287 „ 90 „
London	122 „ 35 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 79 „
Francoski napoleond.	9 „ 71 „
Nemške marke	60 „ — „

Dražba cerkvenega vina

pri sv. Petru pod Mariborom.

V torek po vseh Svetih, t. j. 4. novembra, se bo okoli 30 štartinjakov novega dobrega, pozno branega vina v polovnjakih z železnimi obroči pri sv. Petru pod Mariborom po dražbi prodajalo.

Marko Glaser,
častni kanonik.

(3)

C. kr. priv. zavarovalno društvo

„Österr. Phönix“ na Dunaji

naznanja s tem, da je njen večletni zastopnik gospod Ferdo Bradaška zaradi preoblih poslov odložil svoje zastopništvo in da se je sedaj izročil

glavni zastop za Kranjsko

gosp. Ivanu Wölflingu v Ljubljani,
Poljanska cesta št. 35.

Ob enem se priporoča za zavarovanje:

I. proti škodam za požarom, ki bi nastale vsled ognja, strele ali eksplozije na cerkvenih, stanovnih in gospodarskih poslopih, tovarnah, strojih, zalogah blaga, hišnej opravi, žitu in drugih pridelkih, živini in premakljivem blagu;

II. proti razdrobljenju zrkal;

III. za človeško življenje v vseh kombinacijah.

Vse škode se hitro preiščejo in točno povrnejo.

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jerič.**

Naznanilo.

Podpisani slavnemu občinstvu vljudno naznanja, da je 15. t. m. Pred Škofijo št. 11, nasproti Šenklaške cerkve, odprl svojo

ново brivnico.

Prevzame vsa v lasničarstvo spadajoča dela po najnižjih cenah, ter se slavnemu p. n. občinstvu priporoča za mnogobrojni obisk.

Z odličnim spoštovanjem priporoča se

(4) **Juraj Vidak,**
brivec.

Orgljarja brata Zupan,

ktera sta že od leta 1879 do sedaj izdelovala cerkvene orglje po novi iznajdbi v Kropi, sta se preselila v

Kamnogorico (Steinbüchel) pri Podnartu

in odslej nadaljujeta svoje delo v novozgradenih prostorih, ter se z najodličnejšim spoštovanjem prečast. duhovščini priporočata.

(1)

Vsem prečast. župnikom in sieer cerkvenim predstojništvom podpisani spoštljivo naznanja, da sнемljem brez posebnih priprav in stroškov

strelovode pri farovžih in cerkvah,

preskrbujem pozlačenje v ognju po nizki ceni in jih zopet ravno tako brez daljnih stroškov natikam ter sem porok za dobro izvršitev vsih takih del.

Alojzij Fakin,

(3) Marije Terezije cesta št. 5.

Za mesec listopad

posebno priporočamo naslednjo knjigo:

Pomoč dušam v vicah

ali

premišljevanja in molitve za naše ljube ranjke.

Po P. St. Doebenbach-u S. J.

poslovenil

P. Hrisógon M.

Cena: trdo vezano 55 kr., v pol usnji 70 kr. v usnji 75 kr., z zlato obrezo 1 gold. 10 kr. Kdor naroči 12 iztisov dobi 13. iztis prosto.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Zahvaljevaje se prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, priporoča še nadalje

F. Caserman,

krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svojo bogato zalogo najboljšega in vsakovrstnega sukna, ter izdeluje vse krojaške dela za gospode točno in po jako nizki ceni.

(10)

Nujni poziv

vsem prebivalcem Avstro-Ogerskim!

Okolišine so me prisilile svojo že mnogo let obstoječo trgovino opustiti. Zatoraj razprodal bom vse blago v njej se nahajajoče, za ceno, kar je njegova naprava veljala, ker morajo prostori kakor hitro mogoče prazni biti.

Blago je vse iz jako finega, težkega in dobrega materiala in v znak svoje solidnosti vsako blago, ki bi ne bilo ugodno, rad nazaj vsamem in zamenim, kakor se komu ljubi. Vsako naročilo je toraj popolnoma varno.

Ženske srajce iz najfinejšega angl. šifona z ustavljenim pravim švicarskim vezljanjem, silno umetnim, po 1 gld. 50 kr.; tucat 16 gld. 50.

Ženski ponočni korzeti ravno tiste kakošnosti, jako dolgi in vseskozi vezljani po švicarski šegi, silno elegantni in prava lepota za vsako gospo po 1 gld. 50 kr., tucat po 16 gld. 50 kr.

Ravno tisti iz najboljšega in težkega barhenta, jako dolgi, po dolgem vezljani po 1 gld. 60 kr., tucat po 18 gld.

Ženska spodnja krila iz najfinejšega in težkega sukna, okoli in okoli plisirana in ozobčena s pravo volno vezljana po 2 gld. 80 kr.; z žametom in atlasom našita, najfinejša po 3 gld. 80 kr.; iz težkega kitičastega barhenta, lepo opisana po 1 gld. 60 kr.

Moške srajce iz najfinejšega angl. šifona s četvornatim oprsem, razne širokosti pod vratom, po 1 gld. 50 kr., tet. po 16 gld. 50 kr. Ravno tiste iz najlepšega in pravega Šrollovega šifona najfinejša po francoskih vzorih narejene po 1 gld. 70 kr., tucat po 18 gld. 80 kr.; in komad po 2 gld., tucat po 22 gld. 50 kr.

Namizna prtenina z vtkanim evetličjem, obstoji iz namiznega prta in 12 prticev in velja le 2 gld. 85 kr. Ravno tista po francoski izpeljavi jako fina z obilnimi franžami za 12 oseb, cela garnitura za 3 gld. 45 kr. Namizna prtenina iz finega damasta z vtkanim evetličjem obstoječa iz namiznega prta za 12 oseb 12 sličnih večjih prticev, najbolj elegantno izdelana velja le 5 gld. 60 kr.

Waffel-brisalka vsaka za-se vmrjena in zarobljena, vsaka za-se zložena, z rudečo krajevino in z dolgimi franžami, najfinejša piketovane, prekrasne po 3 gld. 75 kr. tucat.

Naglavni robci in ogrinjače za zimo iz najfinejša Berolinske volne z dolgimi franžami v najbolj zbranih, lepih in modnih barvah, kakor so: škotska, turška, siva, modra, bela, črna, mizičasta, rudeča, rujava itd. 1 gld. 20 kr., tucat po 13 gld.

Popotni plēdi neizrečeno veliki in debeli, iz najtežkega in boljšega sukna tkani, po najbolj elegantnih angl. vzorih, kakor rujavi, sivi in melirani z dolgimi franžami. Plēdi te vrste rabijo se vsled svoje neizmerne dolgoti in širjave lahko za obleko, za odejo na popotovanju, za na posteljo, za šavle, ter se dá celo po 20letni rabi iz vsakega napraviti še dvojna jako elegantna obleka. Tak plēd nadomesti vsakemu površno sukno, dežni plašč, paletot popolnoma. Prve vrste 5 gld. 50 kr., druge vrste po 4 gld. 50 kr.

Domače platno v kosovih po 30 vatlov velikih, najtežji in najtehtnejši izdelek za domačo rabo, $\frac{3}{4}$ širok po 7 gld. 50 kr., $\frac{1}{4}$ širok po 5 gld. 50 kr. kos. Cena bombažu silno raste in se bo platno v kratkem ceno podvojila, toraj se vsakemu priporoča, kolikor mogoče hitra preskrbitev s platnom.

Svilnati žepni robci iz najlepše Lijonske svile, v vseh raznih barvah, vsak robec druge barve, po 3 gld. 50 kr. tucat.

Svilnate finiške nogovice v najlepših barvah pisane, rudeče, modre, vijolčaste, rožne, rujave in plave, dolge čez kolena, 3 pare za 1 gld. 15 kr.

Gobelin-garnitura obstoječa iz dveh pogrinjal za postelje in namiznega pogrinjala s cofi iz baržuna v najsijajnejših barvah izdelana, velja le 7 gld. 50 kr.

Rjuhe iz platna težkega in močnega kakor usnje, brez šivé, prikladne za največjo posteljo $\frac{3}{4}$ široke po 1 gld. 35 kr., tucat po 15 gld.

Zagrinjala iz jute najfinejši in najboljši izdelek, težka temnikasta ali pa svitla po najbolj zbranih perzijskih, turških in indijskih vzorih z obilnimi in dolgimi franžami po 3 metre 30 ct. dolga za vsako okno, toraj par prve vrste po 5 gld., druge vrste po 4 gld. 25 kr.

Cheviot-Diagonal-blago za moško obleko za jesen in za zimo iz tkane čiste ovčje volne v vseh najnovjših in modnih barvah, gladko in melirano, najboljše kvalitete, sivo, rujavo, modro, olivnato in črno. Blaga zadosti za celo obleko velja le 6 gld. Vzori (muštri) se pa ne pošiljajo nobeni in po nikaki ceni.

Kdor naroči najmanj za 20 goldinarjev blaga, dobi za nagrado, toraj zastoj krasen zlat prstan s tirkisom obdanim z biseri. Zlato je čkaratno, lepo izdobljeno in silno elegantno.

Naroča naj se le proti ces. kralj. poštnem povzetju ali pa proti predplači pri

Waarenhaus J. H. Rabinovics,

WIEN, Schiffamtsgasse 20.

(1)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.